

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τίτλος μαθήματος	Ανάλυση και Τροποποίηση Συμπεριφοράς				
Κωδικός μαθήματος	PSYSC511				
Τύπος μαθήματος	γενικού υποβάθρου/ ειδικού υποβάθρου/ειδίκευσης γενικών γνώσεων/ανάπτυξης δεξιοτήτων				
Επίπεδο	Μεταπτυχιακό (MSc)				
Έτος /Εξάμηνο	Έτος 2 / Εξάμηνο 3				
Όνομα διδάσκοντα	Δρ. Μαρία Πετρίδου				
ECTS	10	Διαλέξεις/ εβδομάδα	6 x 2 ώρες διαδικτυακής διδασκαλίας συνολικά	Εργαστήρια/ εβδομάδα	0
Σκοπός και στόχοι μαθήματος	<p>Το μάθημα «Διαγνωστική Αξιολόγηση Παιδιών και Εφήβων» έχει σχεδιαστεί για να εξοπλίσει μεταπτυχιακούς φοιτητές της σχολικής ψυχολογίας με τις απαραίτητες δεξιότητες για να εφαρμόσουν στην πράξη τις αρχές της ψυχολογίας στην ανάλυση και τροποποίηση συμπεριφοράς. Οι φοιτητές θα αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες σε σύγχρονες συμπεριφορικές προσεγγίσεις, όπως το λειτουργικό συμπεριφορικό μοντέλο, για να σχεδιάζουν και να υλοποιούν αποτελεσματικά προγράμματα παρέμβασης. Το μάθημα καλύπτει θεωρίες, τεχνικές αξιολόγησης, στρατηγικές παρέμβασης και ηθικά ζητήματα που σχετίζονται με την αλλαγή συμπεριφοράς σε εκπαιδευτικά και οικογενειακά πλαίσια. Ο κύριος στόχος είναι οι φοιτητές να αναπτύξουν κλινικές δεξιότητες και να γίνουν "επιστήμονες της συμπεριφοράς".</p>				
Μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Κατανοούν τις συμπεριφοριστικές θεωρίες 2. Διακρίνουν και διαφοροποιούν βασικές μεθόδους και τεχνικές για ανάλυση δεδομένων και τροποποίηση συμπεριφοράς. 3. Κάνουν χρήση των μεθόδων αξιολόγησης της συμπεριφοράς 4. Εφαρμόζουν κλινικές τεχνικές για διάκριση των λειτουργικών και δυσλειτουργικών μοτίβων συμπεριφοράς σε παιδιά και έφηβους ανάλογα με το αναπτυξιακό τους στάδιο. 5. Συνθέτουν παρατηρήσεις και σχεδιάζουν παρεμβάσεις. 				

	<p>6. Αναπτύσσουν κλινική κρίση για αξιολόγηση ποιότητας δεδομένων και αποτελεσματικότητας παρεμβάσεων.</p> <p>7. Περιγράφουν και εφαρμόζουν ηθικά, νομικά και δεοντολογικά πρότυπα για ανάλυση και τροποποίηση συμπεριφοράς.</p> <p>8. Αναπτύσσουν δεξιότητες συνεργασίας και επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτικών, γονέων και μαθητών/τριων για παρουσίαση των δεδομένων και εφαρμογή των προγραμμάτων τροποποίησης συμπεριφοράς.</p>		
Προαπαιτούμενα	Δεν απαιτούνται.	Συναπαιτούμενα	Δεν απαιτούνται.
Περιεχόμενο μαθήματος	<p>Εβδομάδα 1: Εισαγωγή στην Ανάλυση και Τροποποίηση Συμπεριφοράς</p> <p>Εβδομάδες 2: Αρχές Ανάλυσης και Τροποποίησης Συμπεριφοράς.</p> <p>Εβδομάδες 3: Συστηματική Καταγραφή Συμπεριφοράς και Λειτουργική Ανάλυση Συμπεριφοράς.</p> <p>Εβδομάδες 4-6: Ενισχυτές και Τιμωρία, Θετική Ενίσχυση, και Συνεπειοκρατικές Παρεμβάσεις.</p> <p>Εβδομάδες 7: Παρεμβάσεις στα ρυθμιστικά γεγονότα και οικολογικοί παράγοντες (Ecological Interventions) και ομαδικές παρεμβάσεις στο σχολικό πλαίσιο</p> <p>Εβδομάδα 8: Γενίκευση, Διατήρηση της Συμπεριφορικής Αλλαγής και Παρεμβάσεις για Αυτό-παρατήρηση, Αυτό-ρύθμιση Αυτοέλεγχο και Βελτίωση της Απόδοσης.</p> <p>Εβδομάδες 9: Ανάπτυξη Σχεδίων Παρέμβασης Συμπεριφοράς (BIPs).</p> <p>Εβδομάδα 10: Μέθοδοι για Διασφάλιση Ποιότητας Αξιολόγησης Συμπεριφορικών Δεδομένων.</p> <p>Εβδομάδα 10: Μέθοδοι για Αξιολόγηση Παρεμβατικών προγραμμάτων σε εφαρμοσμένα πλαίσια.</p> <p>Εβδομάδα 12: Ηθικά και Δεοντολογικά Ζητήματα στην Εφαρμοσμένη Έρευνα για Τροποποίηση Συμπεριφοράς.</p>		
Μεθοδολογία διδασκαλίας	<p>Διαδικτυακές διαλέξεις και συζητήσεις: Κάλυψη θεωρητικών θεμάτων και μελέτη περιπτώσεων και θεμάτων του μαθήματος. Οι διαλέξεις θα επικεντρωθούν σε παραδείγματα μεθοδολογιών για τη συλλογή δεδομένων συμπεριφοράς και την εφαρμογή τεχνικών τροποποίησης συμπεριφοράς με βάση το λειτουργικό μοντέλο συμπεριφοράς και τις θεωρίες μάθησης. Οι συζητήσεις θα επικεντρώνονται στο πώς η συμπεριφορά μπορεί να τροποποιηθεί μέσω συστηματικής ανάλυσης και παρέμβασης, αναστοχαζόμενες θεωρητικές έννοιες όπως η Κλασική Εξαρτημένη Μάθηση, η Παραγοντική Μάθηση, η Κοινωνική Μάθηση, η Ενίσχυση, η Τιμωρία κ.λπ., καθώς και στην εφαρμογή της λειτουργικής εξαρτημένης μάθησης σε διάφορα περιβάλλοντα όπως το σπίτι και το σχολείο μέσω συστηματικής συλλογής δεδομένων. Οι παρεμβάσεις που παρουσιάζονται θα βασίζονται σε εμπειρικά</p>		

	<p>δεδομένα και θα καλύπτουν ένα εύρος συμπεριφορών παιδικής και εφηβικής ηλικίας. Τέλος, θα συζητηθούν ηθικές παραμέτροι για την ανάλυση και την τροποποίηση συμπεριφοράς.</p> <p>Διαδραστικές δραστηριότητες και αυτοαξιολόγηση: Διαδικτυακές δραστηριότητες μέσω H5P, ερωτήσεις ανοιχτού τύπου, ανατροφοδότηση και συζήτηση σεναρίων και αρχών τροποποίησης συμπεριφοράς.</p> <p>Συνεργατική μάθηση και συμμετοχή σε φόρουμ: Επικοινωνία με συμφοιτητές για ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών.</p>
<p>Βιβλιογραφία</p>	<p>Βασικά Βιβλία:</p> <p>Fisher, W. W., Piazza, C. C., & Roane, H. S. (Eds.). (2021). <i>Handbook of applied behavior analysis</i>. Guilford Publications.</p> <p>Kazdin, A. E. (2013). <i>Behavior modification in applied settings</i>. Waveland Press.</p> <p>Staddon, J. (2021). <i>The New Behaviorism: Foundations of Behavioral Science</i>. Routledge.</p> <p>Steege, M. W., Pratt, J. L., Wickerd, G., Guare, R., & Watson, T. S. (2019). <i>Conducting School-Based Functional Behavioral Assessments: A Practitioner's Guide</i>. The Guilford Practical Intervention in the Schools Series. <i>Guilford Press</i>.</p> <p>Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:</p> <p>Haynes, S. N., & O'Brien, W. H. (2003) <i>Principles and practice of behavioral assessment</i>. Springer Science & Business Media.</p> <p>Jacob, S., Decker, D. M., Lugg, E. T., & Diamond, E. (2022). <i>Ethics and law for school psychologists</i>. John Wiley & Sons.</p> <p>Maich, K., Levine, D., & Hall, C. (2016). <i>Applied behavior analysis: Fifty case studies in home, school, and community settings</i>. Springer International Publishing.</p> <p>Ortner, T. M., & van de Vijver, F. J. (Eds.). (2015). <i>Behavior-based assessment in psychology: going beyond self-report in the personality, affective, motivation, and social domains</i>. Hogrefe Publishing GmbH.</p>
<p>Αξιολόγηση</p>	<p>Διαδραστικές Δραστηριότητες (10%): Εβδομαδιαίες δραστηριότητες εφαρμογής και αναστοχασμού.</p> <p>Εργασίες (40%): Μία ατομική και μία ομαδική εργασία (20% έκαστη) για την πρακτική εφαρμογή και ερμηνεία συμπεριφοράς και τροποποίησης της. Η ατομική εργασία μπορεί να περιλαμβάνει την προετοιμασία μιας εργασίας περίπου 1500 λέξεων για τον ορισμό της δυσλειτουργικής συμπεριφοράς στην παιδική ηλικία και την εφηβεία και την κριτική ανάλυση επιστημονικών άρθρων σχετικά με τη συλλογή/ανάλυση δεδομένων και τις τεχνικές τροποποίησης της δυσλειτουργικής συμπεριφοράς. Αυτό θα μπορούσε να έχει</p>

τη μορφή καθοδηγούμενης συζήτησης και κριτικής άρθρου, όπου οι φοιτητές θα κληθούν να επιλέξουν ένα άρθρο από μια πλατφόρμα σχετικά με τη δυσλειτουργική συμπεριφορά σε παιδιά και εφήβους και να διεξάγουν κριτική ανάλυση του άρθρου σύμφωνα με συγκεκριμένες ερωτήσεις και οδηγίες ανάλυσης (π.χ., να εξετάσουν τον Λειτουργικό Ορισμό της Δυσλειτουργικής Συμπεριφοράς, να αναφέρουν άλλες σχετικές διαγνώσεις/συμπτώματα για αυτήν τη δυσλειτουργία συμπεριφοράς, να αναφέρουν την επικράτηση σε παιδιά και εφήβους, να υποδείξουν τεχνικές για την τροποποίηση της συμπεριφοράς σε διαφορετικά πλαίσια, να αξιολογήσουν μεθόδους συλλογής δεδομένων και ανάλυσης συμπεριφοράς, κ.λπ.). Για να τεκμηριώσετε τις απαντήσεις σας στις παρακάτω ερωτήσεις, μπορείτε επίσης να αναζητήσετε επιπλέον επιστημονικά άρθρα, τα οποία θα πρέπει να έχουν δημοσιευτεί από το 2000. **Σημείωση:** Αυτή είναι μια ενδεικτική εργασία, επομένως συγκεκριμένες πληροφορίες ενδέχεται να προσαρμοστούν από τον διδάσκοντα. Η ομαδική εργασία μπορεί να περιλαμβάνει την ανάπτυξη και ανάλυση μιας μελέτης περίπτωσης σχετικά με την αλλαγή συμπεριφοράς ενός παιδιού ή εφήβου, όπου οι φοιτητές θα πρέπει να βρουν ένα παιδί ή έφηβο, να λάβουν τη συγκατάθεση των γονέων και του παιδιού/εφήβου και στη συνέχεια να συλλέξουν οποιεσδήποτε πληροφορίες χρειάζονται για το παιδί/έφηβο μέσω συνεντεύξεων και ερωτηματολογίων. Τέλος, θα διεξάγουν λειτουργική ανάλυση μιας συμπεριφοράς-στόχου και θα αναπτύξουν μια υποθετική παρέμβαση τροποποίησης συμπεριφοράς. Επιπλέον, θα πρέπει να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητα της παρέμβασής τους. **Σημείωση:** Αυτή είναι μια ενδεικτική εργασία, επομένως συγκεκριμένες πληροφορίες μπορούν να προσαρμοστούν από τον διδάσκοντα.

Τελική εξέταση (50%): Η τελική εξέταση θα αξιολογήσει την κατανόηση των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων από τους φοιτητές και την ικανότητά τους να εφαρμόσουν τις γνώσεις τους σε πραγματικά σενάρια, ανοιχτές ερωτήσεις κριτικής σκέψης, αλλά και απαντήσεις πολλαπλών επιλογών για την ανάλυση και τροποποίησης συμπεριφοράς. Οι φοιτητές θα πρέπει να αναμένουν ερωτήσεις που θα ελέγχουν την κατανόησή τους σχετικά με τις βασικές έννοιες, θεωρίες και πρακτικές της ανάλυσης και τροποποίησης συμπεριφοράς, καθώς και τον σχεδιασμό και την εφαρμογή παρεμβάσεων. Μπορεί επίσης να τους ζητηθεί να εφαρμόσουν τις γνώσεις τους για να αναλύσουν κριτικά και να αναλογιστούν σενάρια πραγματικής ζωής, αναζητώντας επιτυχημένους τρόπους συλλογής, ανάλυσης δεδομένων συμπεριφοράς και αξιολόγησης παρεμβάσεων. Τέλος, θα πρέπει να είναι προετοιμασμένοι να εξηγήσουν πώς μια ολοκληρωμένη κατανόηση της αλληλεπίδρασης παραγόντων επηρεάζει την εμφάνιση και διατήρηση της συμπεριφοράς, να κατανοήσουν τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις του συμπεριφορισμού, όπως η κλασική μάθηση υπό όρους, η λειτουργική μάθηση και η κοινωνική μάθηση, να είναι σε θέση να θέσουν λειτουργικούς ορισμούς και να κάνουν λειτουργική ανάλυση της συμπεριφοράς. Τέλος, με βάση την αξιολόγηση και τη λειτουργική τους ανάλυση, θα πρέπει να είναι σε θέση να σχεδιάσουν και να αξιολογήσουν εξατομικευμένα ή/και ομαδικά προγράμματα παρέμβασης τροποποίησης συμπεριφοράς.

Γλώσσα	Ελληνική
--------	----------

